

Kuopion kaupunki

Kaupunkirakennelautakunta

01.04.2020

86 §

Kaupunkirakennelautakunta

43 §

5.2.2020

§ 86

Asianro 8367/02.08.00.01/2017

Oikaisuvaatimus / Kaupunkiympäristön palvelualueen rakentamisen ja kunnossapidon palvelujen sekä kuntatekniikkaliikelaitoksen välisen ulkovalaistus-sopimuksen irtisanominen**Päätöshistoria**

Kaupunkirakennelautakunta 5.2.2020 43 §

**Kaupungininsinööri Ismo Heikkinen
Rakentamisen ja kunnossapidon tukipalvelut**

Kaupunkiympäristön palvelualueen rakentamisen ja kunnossapidon palvelujen sekä kuntatekniikkaliikelaitoksen välinen ulkovalaistuksen urakkasopimus on irtisanottu ehdollisena vuoden 2020 loppuun mennessä kaupungininsinöörin päätöksellä (liitteenä). Päätös on seurausta Kuopion Sähköverkko Oy:n oman kuntatekniikkaliikelaitos-sopimuksensa syksyisestä irtisanomis päätöksestä (liitteenä). Kuntatekniikkaliikelaitoksen toimitusjohtaja on tehnyt kaupungininsinöörin päätöksestä oikaisuvaatimuksen (liitteenä), jonka mukaan päätös tulee kumota sopimuksen vastaisena.

Päätös on tehty ehdollisena nimenomaan siksi, jotta samaan aikaan pystytään noudattamaan sopimuksen irtisanomisaikaa, käymään mahdollisia neuvotteluja sekä osallistumaan yhdessä Kuopion Sähköverkko Oy:n kanssa kilpailutukseen.

Samanaikaisesti on aloitettu kuntatekniikkaliikelaitoksen toimintaan liittyvä selvitystyö. Tehdyn päätöksen tulisi antaa olla voimassa, jotta sopimus voidaan lopettaa 31.12.2020, jos selvitystyön ja mahdollisten neuvottelujen tuloksena ei päästä yhteisymmärrykseen jatkosta. Jo pelkästään yhtiöittämissäkin johdosta palvelualueen tulee pystyä neuvottelemaan uudet sopimusehdot ja -hinnat uudessa tilanteessa. Ehdollisen irtisanomisen pitämällä voimassa voi kaupunkiympäristön palvelualue osallistua kilpailutukseen ja saada myös tarkemman tiedon tämän hetkisistä ulkovalaistusverkon markkinahinnoista.

Palvelualue on syksyn mittaan käynyt läpi kaupungin toimintaan liittyviä säästöjä. Esimerkiksi henkilöstökuluista on kerätty tuleville vuosille merkittävät pysyvät ja määräaikaiset säästöt. Samanaikaisesti investoinneista ja kunnossapidosta haetaan lisää säästöjä. Mestar-selvityksen yhteydessä on myös saatava selvyys myös omalta tuottajalta ostettavien palvelujen edullisuudesta kaupungille. Osallistumalla yhteiskilpailuun Sähköverkko Oy:n kanssa saadaan tarkkaa vertailupohjaa Mestarin ja yksityisten yritysten kustannustasosta.

Nyt olisikin oikea ajankohta pohtia uusia, tehokkaampia toimintatapoja, joilla ajetaan yhdessä kuntalaisen etuja koko kaupungin tasolla. Jotta kuluun vuoden aikana voidaan tehdä oikeat toimenpiteet, on ehdollinen irtisanominen syytä pitää voimassa.

Kuopion kaupunki

Kaupunkirakennelautakunta

01.04.2020

86 §

Vaikutusten arviointi

-

Esitys

Kuntatekniikkaliikelaitoksen toimitusjohtajan tekemä oikaisuvaatimus hylätään ja kaupungininsinöörin päätös pidetään voimassa.

Liitteet

8367/2017 Kaupungininsinöörin päätös
8367/2017 Kuopion Sähköverkko Oy:n irtisanomispäätös
8367/2017 Oikaisuvaatimus

Valmistelija

Ismo Heikkinen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5656

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllönen

Lautakunta hyväksyy kaupungininsinöörin esityksen.

Päätös

Merkitään, että Pirjo Eskelinen poistui esteellisenä (yhteisöjäävi) kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi.

Esittelijä poisti asian listalta keskustelun jälkeen.

Kaupunkirakennelautakunta 1.4.2020

**Kaupungininsinööri Ismo Heikkinen
Rakentamisen ja kunnossapidon tukipalvelut**

Ulkovalosopimuksen oikaisuvaatimus poistettiin kaupunkirakennelautakunnan listalta asiaa käsiteltäessä 5.2.2020. Asia palautuu nyt uudelleen käsiteltäväksi.

Käsittelyjen välissä asiasta on keskusteltu Mestarin toimivan johdon kanssa. Asiassa ei ole saavutettu yhteisymmärrystä.

Henkilöstöjärjestöt ovat lausuneet asiassa mielipiteensä ja järjestöjen näkemys (otsikoitu vaatimuksena) on listan liitteenä. Vaatimus on annettu kuitenkin vain yhdestä näkökulmasta, henkilöstöjärjestöillä on jäseniä sekä tilaaja- että tuottajaorganisaatioissa. Vaarana on, että nyt käsitellyssä oleva vaatimus ei ole henkilöstöjärjestön jäsenien kokonaisedun mukainen.

Keskeisin peruste sopimuksen irtisanomiselle on Kuopion Sähköverkko Oy:n irtisanoma sähkötyösopimus. Tämän takia on käynnistetty kaupunkiympäristön palvelualueen ja Kuopion Sähköverkko Oy:n sähkö- ja valaistusverkon töiden yhteiskilpailutus. Yhteisen kilpailutuksen avulla palvelun arvioidaan verkostotöissä parantuvan, jonka lisäksi odotetaan saatavan uusia kehittämisajatuksia sekä merkittäviä kustannussäästöjä. Hankinta on paraikaa kilpailutuksessa. Palvelualueen viranhaltijat pitävät kilpailu-

tuksessa mukana olemista ja sen läpivientiä välttämättömänä. Kilpailun käynnistämiseen liittyneessä markkinavuoropuhelussa sähköyrittäjien taholta tuotiin voimakkaasti esiin synergiaetu, joka saadaan sähkö- sekä ulkovalaistusverkon rakentamisen ja huoltotöiden yhdistämisellä. Ehdollisen irtisanomisen pitämisellä voimassa voi kaupunkiympäristön palvelualue osallistua kilpailutukseen ja saada myös tarkemman tiedon tämän hetkisistä ulkovalaistusverkon markkinahinnoista.

Kilpailutus on laadittu niin, että myös Mestar pystyy olemaan siinä mukana. Jos Mestarin sähköyksikkö ei pärjää kilpailutuksessa, on tämän vuoden lopussa tilanne, jossa Mestarin sähköyksikön työkannasta poistuu suurin osa. Tällöin on selvää, että työnantajan on henkilöstöjärjestöjenkin ehdotusten mukaisesti aloitettava yhteistoimintamenettelyt toimintojen uudelleen järjestelyksi. Tämän toiminnan organisoiminen ja aloittaminen ei kuulu tilaajaorganisaation vastuulle. Toisaalta kilpailutuksen mukaisen koko työkannan onnistunut läpivienti vaatii näkemyksemme mukaan Mestarilta resurssien lisäämistä ja nykyisten toimintamallien tehostamista. Tämä asia on Mestarin otettava huomioon päättäessään tarjouksen jättämisestä ja sen sisällöstä.

Käsittelyn yhteydessä on aiheellista kertoa myös nykyisen sopimuksen aikaisista toiminnoista. Nyt irtisanottu sopimus saatiin aikanaan tehtyä noin vuoden kestäneiden keskusteluiden jälkeen. Tuottajan palvelu ei kuitenkaan missään vaiheessa ole ollut sopimuksen mukaista. Erityisesti raportointiin ja töiden aikataulukseen liittyvät työvaiheet ovat ontuneet. Lukuisista palautteista huolimatta toiminta ei ole parantunut kuin vähän vasta nyt, kun irtisanomisuhka on noussut esiin. Tuottaja ei ole myöskään ollut missään vaiheessa halukas supistamaan toimintojaan tilaajan toivomusten mukaisesti.

Sähköverkko Oy:n irtisanomisilmoitus ei aiheuttanut tuottajan toiminnassa minkäänlaista reagointia eikä henkilöstöjärjestelyjä saatikka yhteydenottoja palvelualueen suuntaan. Irtisanomisen jälkeen Mestarille on jäämässä runsaasti ylikapasiteettia sähköyksikkönsä. Mestarin toimivan johdon mukaan henkilöt työllistyvät muiden omistajien töihin, käytännössä kai siten ulkovalaistuksen hoitoon ja rakentamiseen. Verkkoyhtiön aiemmin tilaamien töiden arvo on useita miljoonia euroja vuodessa, sieltä poistuvaa työkantaa ei pystytä mitenkään korvaamaan ulkovalaistukseen liittyvillä töillä. Palvelualueelta on valaistuksen rahallisia resursseja tälle vuodelle pienennetty, eikä tilaajalla ole mitään mahdollisuuksia työllistää koko Mestarin sähköyksikön resurssia. Palvelutuottajan toimivan johdon olisi pitänyt käynnistää henkilöstötarpeeseen liittyvät selvitykset jo Kuopion Sähköverkko Oy:n irtisanoessa oman sopimuksensa.

Kaupungin hallinto- ja toimintasääntöjen mukaan kunnallistekniikan rakentamisen ja kunnossapidon palvelujen hankinnat on osoitettu kaupunkirakennelautakunnalle, joka on tehtäviä edelleen delegoinut viranhaltijoille. Päätökset ovat tapahtuneet toimintasääntöjen puitteissa. Kaupunkirakennelautakunta toimii tilaajalautakuntana, joka vastaa palvelujen hankinnoista kuntalaisten ja kaupungin kokonaisedun mukaisesti. Kaupungininsinöörin käsiteltävänä oleva päätös on perustunut vastaavaan näkemykseen.

Palveluntuottajalla ei ole tällaista kokonaisnäkemystä eikä myöskään siinä vaadittavaa ammattitaitoa. Myöskään henkilöstöjärjestöiltä ei voida edellyttää tällaista näkemystä kaupungin kokonaisedusta.

Kuopion kaupunki

Kaupunkirakennelautakunta

01.04.2020

86 §

Esitys

Esitän, että Kuntatekniikkaliikelaitoksen toimitusjohtajan tekemä oikaisuvaatimus hylätään ja kaupungininsinöörin päätös pidetään voimassa.

Liitteet

- 25 8367/2017 Kaupungininsinöörin päätös
- 26 8367/2017 Kuopion Sähköverkko Oy:n irtisanomispäätös
- 27 8367/2017 Oikaisuvaatimus

Valmistelija

Ismo Heikkinen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5656

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllönen

Lautakunta hyväksyy kaupungininsinöörin esityksen.

Päätös

Merkitään, että Pirjo Eskelinen poistui esteellisenä (yhteisöjäävi) kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi.

Merkitään, että Kuopion Energian verkkopäällikkö Lauri Siltanen oli läsnä kokouksessa asian esittelyn aikana.

Merkitään, että lakimies Mika Mäkäräinen oli läsnä tämän asian käsittelyn ajan.

Nina Hakokivi Ismo Apellin kannattamana esitti, että kaupungininsinöörin Ismo Heikkisen esitys hylätään.

Perusteluina: Sopimuksen mukaista neuvottelua ei ole pidetty, eikä asiaa/ neuvottelusta ole esityksen mukana pyydettyä neuvottelu-muistiota. Kaupungin insinöörin joulukuussa 2019 tekemä päätös ei ole lainvoimainen, koska sopimuksen irtisanomisen päätösvalta kuuluu kaupunkirakennelautakunnalle. Mielestäni kaupungininsinööri Ismo Heikkinen on täten ylittänyt toimivaltansa. Kaupungininsinööri ei tiedot-tanut lautakunnalle irtisanomisasiasta missään vaiheessa, vaan lauta-kunta sai tiedon irtisanomisesta Mestarin tekemän oikaisuvaatimuksen myötä.

Kun molemmat osapuolet ovat saman Y-tunnuksen alla, eli samaa kaupunkia, näin ollen UV-sopimuksen irtisanominen ja UV-toiminnan kokonaan ulkoistaminen (vaikka kilpailutus järjestettäisiin) olisi tullut suunnitella ja järjestää kunnallisen YT-lain mukaisesti jo siinä vaiheessa, kun asiaa on alettu suunnittelemaan. Koska tällaisia neuvotteluja ei ole käyty ja ulkoistamisasiasta ei ole noudatettu lain vaatimaa menettelyä, kyseessä on selvästi lain vastainen toiminta. Mikäli työsuhteita päätettäisiin esim. tulevan kesän aikana em. syyhyn perustuen, tämä voi aiheuttaa kaupungille huomattavia korvausvastuita (työntekijän laiton irtisanominen).

Lisäksi esitän, että asian jatkokäsittelyn osalta edetään KYP:n ja Mestarin välisen ulkovalaistus sopimuksen ehtojen mukaisesti, eikä siten kaupungininsinöörin Ismo Heikkisen 16.12.2019 tekemä päätös ole voimassa.

Markku Söderström Eero Wetzellin, Maija Svärdin, puheenjohtaja Aleksi Eskelisen ja Jukka Pulkkinen kannattamina esitti, että asia palautetaan ja asiaan palataan, kun omistajaohjausjaosto on käsitellyt asian.

Puheenjohtaja ehdotti asiassa äänestettäväksi siten, että ne jotka ovat asian käsittelyn jatkamisen kannalla, äänestävät jaa, ja ne jotka ovat asian palauttamisen kannalla, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 2 jaa-ääntä (Apell, Hakokivi, ja 8 ei-ääntä (Eskelinen, Sariola, Chiksoeva, Pulkkinen, Svärd, Söderström, Tähtinen, Wetzell), joten lautakunta palautti asian.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

KUOPIO

Kuopion kaupunki
Kaupunkirakennelautakunta

Pöytäkirja

01.04.2020

5/2020

6 (6)

86 §